

REZISTENCA MIKROBIKE, NJË KËRCENIM SERIOZ QË NEVOJIT VEMENDJE

IRIS HOXHA, SUELA KËLLIÇI*

Summary

MICROBIAL RESSITANCE: A SERIOUS THREAT TO BE CONSIDERED

Antimicrobial resistance (AMR) is one of the world's most serious public health problems. Many of the pathogens (bacteria, viruses, protozoa) that cause infectious disease no longer respond to common antimicrobial drugs (antibacterial drugs including antibiotics, antiviral and antiprotozoal drugs). The problem is so serious that unless concerted action is taken worldwide, we run the risk of returning to the pre-antibiotic era when many more children than now died of infectious diseases and major surgery was impossible due to the risk of infection. Serious clinical and financial consequences result from AMR. Morbidity and mortality are increased by delays in administering effective treatment for infections caused by resistant microorganisms. Resistance varies widely with geographical location, type of community and level of health facility. Therefore local surveillance data should be used to guide clinical management and update clinical guidelines, educate prescribers and guide infection control policies.

Rezistenca mikrobiale është një ndër problemet më serioze me të cilat përballë sot shëndetit publik. Shumë mikroba (baktere, viruse, protozoa) që shkaktojnë sëmundje infektive nuk i përgjigjen barnave antimikrobike të përdorura (barna antimikrobike që përfshijnë antibiotike, antivirale dhe antiprotozoare). Problemi është mjaft serioz dhe nëse nuk ndërhyhet në kohë dhe në mënyrë të përshtatshme, rrezikojmë t'i rikthehemi epokës të para-antibiotikeve kur femijet vdisnin shumë më tepër se tani nga

sëmundjet infektive dhe ndërhyrjet kirurgjikale ishin të pamundura për shkak të riskut të lartë të infeksioneve (1,2).

Treguesit kryesor të fenomenit të rezistencës mikrobike

Statistikat tregojnë se sëmundjet infektive kryesore vrasin mbi 11 milion njerëz në vit. Tabela nr.1 tregon disa norma të prevalencës të AMR-ve (antimicrobial resistance), të cilat variojnë nga vendi në vend dhe nga koha në kohë (3, 4).

Tabela nr.1 Normat botërore të prevalencës së AMR (sipas OBSH)

Sëmundjet	Normat
Malaria	• rezistenca klorokine në 81/92 shtete
Tuberkulozi (TBC)	• 0–17% rezistenca nga multi-barnat
HIV/AIDS	• 0–25% rezistenca nga të paktën një bar i terapise antiretrovirale
Gonorrhoea	• 5–98% rezistenca ndaj penicilinave në <i>Neisseria gonorrhoeae</i> , Pneumonia dhe meningitis bakteriale • 0–70% rezistenca ndaj penicilinave në <i>Streptococcus pneumoniae</i>
Diarrë: shigelloze	• 10–90% rezistenca ndaj penicilinave, 5–95% rezistenca ndaj kotrimoksazolit
Infeksione spitalore	• 0–70% rezistenca ndaj <i>Staphylococcus aureus</i> për gjithë penicilinat dhe cefalosporinat